

Pozicinis dokumentas

Vandens strategija pirkimų srityje

Taip gyventi verta!

„Lidl“ tvarumas

Turinys

1. Iššūkiai.....	3
2. Mūsų atsakomybė.....	4
3. Požiūris į tvaresnį vandens naudojimą	4
3.1. „Karštųjų taškų“ analizė: planuojami veiksmai gėlo vandens tvarkymo srityje.....	4
4. Mūsų priemonės	5
4.1. Priemonės tiekimo grandinėse.....	6
4.1.1. Vaisiai ir daržovės.....	6
4.1.2. Gėlės ir augalai ⁷	7
4.1.3. Tekstilės gaminiai	7
4.1.4. Kitos žaliavos	8
4.1.5. Greito vartojimo ne maisto prekės	9
4.2. Priemonės mūsų parduotuvėse	9
4.3. Komunikacija.....	9
5. Šaltiniai.....	10

1. Iššūkiai

Vanduo yra gyvybiškai svarbus žmogui ir gamtai. Mūsų planetos rūšių įvairovei vanduo yra buveinė ir vienas iš esminių elementų. Vanduo dengia daugiau nei du trečdalius Žemės paviršiaus, tiesa, didžiausia jo dalis yra sūrus jūrų vanduo. Šis vanduo netinka žmonėms bei didžiąjai daliai gyvūnų ir augalų – tam reikalingas gėlas vanduo.

Nors Jungtinės Tautos 2010 metais apibrėžė galimybę naudoti švarų vandenį kaip žmogaus teisę, tinkamas naudoti gėlas vanduo sudaro tik 0,01 proc. viso Žemės vandens. Be to, gėlo vandens išteklių Žemės rutulyje pasiskirstę netolygiai. Pavyzdžiui, vienuose regionuose gėlo vandens trūkumas yra gerokai didesnis nei kituose. Galimybė gauti gėlo vandens priklauso ir nuo sezono: dėl vasaros mėnesiais ilgai trunkančios sausros gruntinio bei upių vandens lygis nukrenta net ir tuose regionuose, kuriuose yra daug vandens išteklių. Ir atvirkščiai – neįprastai gausūs krituliai gali sukelti potvynius.

Pasaulio žmonių populiacija per praėjusį amžių išaugo beveik keturgubai, tačiau vandens poreikis augo daugiau nei du kartus sparčiau. Išteklių trūkumui bei nevienodam jų pasiskirstymui ypač turi įtakos auganti maisto, tekstilės ir kitų vartojimo prekių gamyba dėl vandens suvartojimo ir vandens taršos. Be to, klimato kaita didina riziką regionams, kurių vandens išteklių yra riboti, todėl vandens deficitą patirs vis daugiau gyventojų. Šios priežastys didina dėl vandens kylančių rizikų tikimybę.

Mažmeninės prekybos maisto produktais sektoriuje vienam apyvartos eurui vidutiniškai suvartojama 47 litrai vandens, o tai yra gerokai daugiau nei kitose ūkio šakose¹. Todėl vandens rizika yra itin aktuali: nepakankami vandens išteklių didžiausių pavojų kelia žemesnei tiekimo grandinei. Visų pirma, tai pasakytina apie pirminės žemės ūkio produkcijos gamybą, kuriai sunaudojama 70 proc. visame pasaulyje naudojamų vandens išteklių. Žemės ūkyje naudojami pesticidai ir trąšos taip pat prisideda prie vandens taršos.

Atsižvelgiant į tai, mažmeninės prekybos maisto produktais sektorius yra atsakingas už efektyvų vandens išteklių naudojimą, ypač pirkimų srityje. Svarbu yra tiek vandens sunaudojimas, tiek ir galima jo tarša, todėl atsakingas požiūris į gėlo vandens išteklius yra vienas pagrindinių „Lidl“ tvarumo strategijos pirkimų srityje aspektas.

Šioje vandens strategijoje apibrėžiame gėlo vandens, naudojamo gaminant ir perdirbant mūsų prekes – maisto produktus, vaisius ir daržoves, gėles ir augalus, greito vartojimo ne maisto prekes ir kitas ne maisto prekes – tvarkymo principus.

2. Mūsų atsakomybė

„Lidl“ žiūrį į tvaresnį vandens naudojimą ne kaip į užduotį ateičiai, o kaip į vieną iš pagrindinių dabarties temų. Įvairiomis priemonėmis prisidedame prie gėlo vandens išteklių saugojimo visoje vertės kūrimo grandinėje bei vandens sąnaudų ir taršos mažinimo mūsų tiekimo grandinėse.

Mes skiriame ypatingą dėmesį efektyviam natūralių Žemės vandens išteklių naudojimui ir išsaugojimui. Mūsų už vandens išteklių valdymą atsakingi asmenys dirba siekdami atsakingesnio elgesio su gėlo vandens ištekliais. „Lidl“ prekių asortimentas apima įvairius produktus, kurie savo kilmės šalyse yra susiję su įvairia dėl vandens atsirandančia rizika. Turime omenyje gamyboje sunaudojamus vandens kiekius, vandens prieinamumą konkrečiuose regionuose ir vandens kokybę, kuriai gali turėti įtakos tarša. Susiję produktai – tai visų pirma žemės ūkio produktai, perdirbti maisto produktai ir ne maisto prekės.

Siekdami įvykdyti savo įsipareigojimus, kuriame vandens strategiją, kurios tikslas – efektyviai sumažinti su vandeniu susijusią riziką mūsų tiekimo grandinėse. Atsižvelgdami į tai, glaudžiai bendradarbiaujame su suinteresuotaisiais subjektais atitinkamose kilmės šalyse: mūsų tiekėjais, specialistais bei pilietinės visuomenės organizacijomis, kaip antai „Alliance for Water Stewardship“ – Atsakingo vandens valdymo aljansu². Šiame procese remiame savo partnerius, pavyzdžiui, kartu su savo darbuotojais telkdami dėmesį į reguliarias mokymo ir ugdymo priemones. Nuolat plėtojame veikiančias partnerystes ir iniciatyvas bei išnaudojame naujas bendradarbiavimo galimybes.

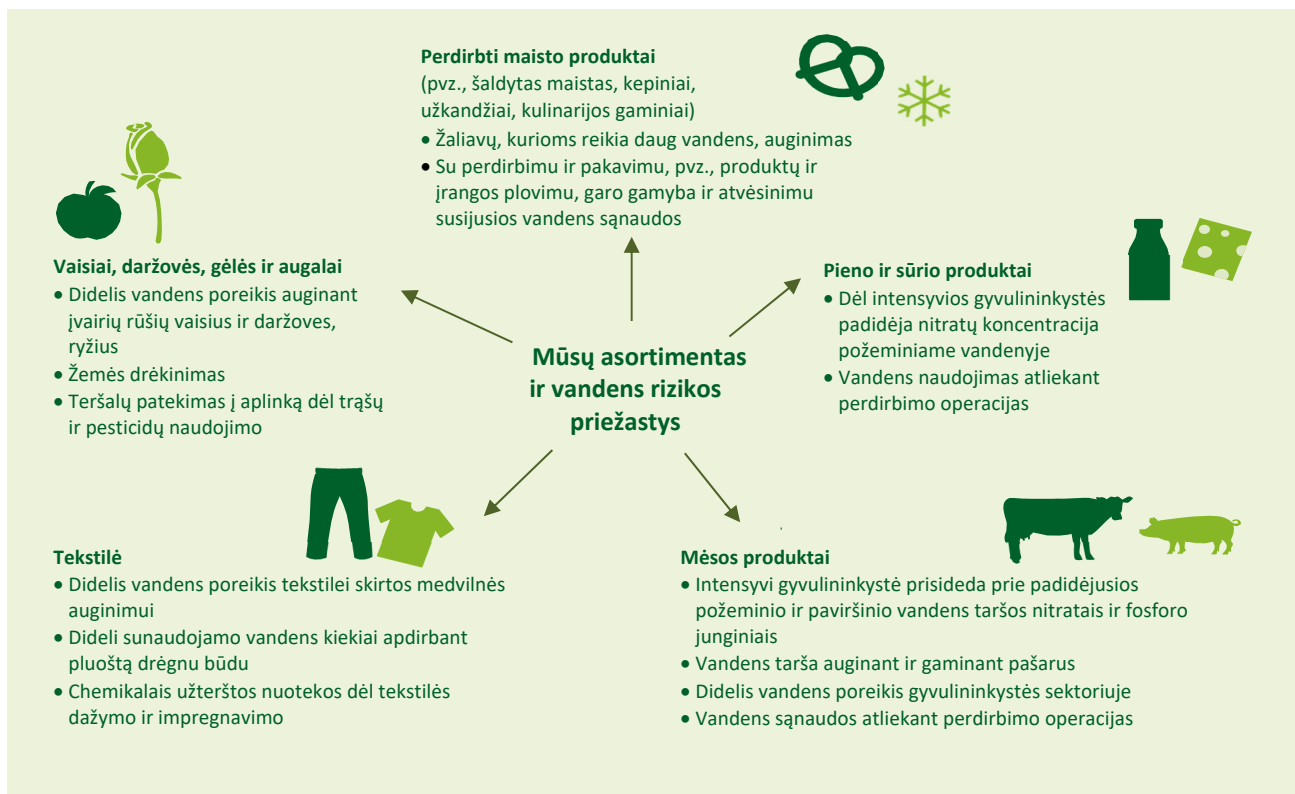
3. Požiūris į tvaresnį vandens naudojimą

„Lidl“ socialinės atsakomybės valdymo metodai³ padeda nubrėžti aiškias gaires dėl tvarumo strategijos sistemingo įgyvendinimo įmonėje ir garantuoti tvirtą jos laikymąsi. Būtent tokiam tikslui sukurtas procesas, sudarantis mūsų tvaraus vandens naudojimo valdymo metodų pagrindą: pirmiausia išsiaiškiname riziką ir galimybes, atsižvelgdami į „karštųjų taškų“ analizę. Remdamiesi nustatytais vandens „karštaisiais taškais“ suformuluojame tikslus ir priemones, kad ši potenciali vandens rizika būtų kuo labiau sumažinta. Įgyvendinimo etape nuolat vertiname priemonių veiksmingumą ir, prireikus, jas tobuliname. Be to, mes skaidriai informuojame apie sėkmes ir nesėkmes.

Toliau išsamiau aprašyti atskiri proceso etapai.

3.1. „Karštųjų taškų“ analizė: planuojami veiksmai gėlo vandens tvarkymo srityje

2019 m. atlikome analizę, kuria siekėme nustatyti vandens „karštuosius taškus“ savo žemės ūkio produktų tiekimo grandinėse. Ši analizė padėjo identifikuoti tas produktų grupes, kurių neigiamas poveikis tvariam vystymuisi yra didžiausias. Savo asortimentą ištyrėme pagal du veiksniai: vandens sunaudojimą ir vandens taršą*, nes su vandeniu susijusi rizika apima tiek vandens užterštumą (dėl trąšų ir pesticidų naudojimo auginimo metu), tiek produktams užauginti reikiamo vandens naudojimą („vandens pėdsaką“).

* Buvo analizuojami prekių pogrupiai pagal vidinę „Lidl“ klasifikaciją

Gauti rezultatai parodė, kad neperdirbti vaisiai, daržovės ir tam tikri perdirbti maisto produktai yra susiję su didžiausia vandens rizika. „Karštieji taškai“ dažniausiai susidaro vykdant pirminę žemės ūkio produktų gamybą – drėkinant žemę regionuose, kuriuose vyrauja vandens trūkumas, taip pat dėl trąšų ir pesticidų naudojimo.

Mes ne tik analizuojame su vandeniu susijusių riziką mūsų tiekimo grandinėje, bet ir nuolat stebime vandens sunaudojimą mūsų parduotuvėse. Tiesa, pastarasis rodiklis, lyginant su sąnaudomis tiekimo grandinėje, yra labai žemas, todėl šiame dokumente visą dėmesį sutelkiame į mūsų tiekimo grandinės problematiką.

Remdamiesi šios analizės išvadomis, atliekame išsamesnę mūsų asortimento „karštųjų taškų“ stebėseną ir numatome tam skirtus tikslus bei priemones, kurie yra pateikti toliau šiame dokumente.

4. Mūsų priemonės

Pirkimų srityje „Lidl“ gali aktyviai inicijuoti pokyčius ir taip prisidėti prie vandens išteklių apsaugos. Pavyzdžiui, tai galime pasiekti išplėsdami sertifikuotos produkcijos asortimento dalį. Tuo pačiu prisidedame prie pripažintų kokybės ženklavimo iniciatyvų ir užtikriname, kad yra laikomasi būtinųjų tvarios gamybinės veiklos standartų.

Dėl to bendradarbiavimas su sertifikuotais gamintojais ir mūsų asortimento papildymas atitinkamai paženklintais produktais yra pagrindinės priemonės, kuriomis siekiame tvaresnės veiklos. Atlikę sertifikavimo programų analizę kartu su nepriklausomu tyrimų institutu nustatėme produktų ženklavimo ir gamintojų sertifikavimo programas, kurios yra veiksmingos vandentvarkos srityje. Tuo

tikslu taip pat vertinome, kurios programos užtikrina didžiausią vandens apsaugą. Tai padeda mums kurti tvarių produktų pasiūlą, kurioje atsispindi su vandeniu susijusios rizikos valdymas. Pavyzdžiui, daliai mūsų prekių naudojamas „Rainforest Alliance“ sertifikatas be visa kita reiškia, kad įmonė savo veikloje laikosi griežtų reikalavimų, užtikrinančių tausų vandens išteklių naudojimą.

Sąmoningesniam vandens naudojimui tiekimo grandinėje:
narystė Atsakingo vandens valdymo aljanse „Alliance for Water Stewardship“

2018 m. „Lidl“ prisijungė prie daugiašalės partnerystės platformos AWS („Alliance for Water Stewardship“) – Atsakingo vandens valdymo aljanso. AWS – tai pirmasis tarptautinis standartas, pagal kurį vertinamas vietos vandens sunaudojimas, atsižvelgiant į socialinius, ekologinius ir ekonominius kriterijus. Todėl AWS standartas veikia gamybos lygmeniu ir taikomas tiek pramonėje, tiek žemės ūkyje. Standartu nustatoma sistema, kuri įmonėms jų gamybos vietose padeda geriau suprasti, planuoti, įgyvendinti, vertinti ir iškomunikuoti priemones vandens srityje. Ši narystė mus dar labiau priartina prie mūsų tikslo, t. y. tvaresnio vandens naudojimo.

4.1. Priemonės tiekimo grandinėse

4.1.1. Vaisiai ir daržovės

Efektyvesnis vandens naudojimas

Privalomai dalyvaudamos „Standard GlobalG.A.P.“ sertifikavimo programoje, visos „Lidl“ žemės ūkio įmonės-partnerės patvirtina, kad savo veikloje taiko pažangius žemės ūkio metodus. Tai taip pat rodo, kad yra atsižvelgiama į vandens naudojimui keliamus reikalavimus⁴. Be to, kartu su ūkininkais vertiname specialiai vandens aspektams skirtą modulio „GlobalG.A.P. Sustainable Program for Irrigation and Groundwater Use“ (SPRING) praktiškumą⁵.

Vandens taršos mažinimas

Dar 2006 m. „Lidl“ kartu su vaisių ir daržovių augintojais paskelbė susitarimą, numatantį tvarų augalų apsaugos produktų (pesticidų) naudojimo mažinimą. Siekdami mūsų bendro tikslo įgyvendinimo susitarime, kad veikliųjų medžiagų likučiai negali viršyti trečdaliao didžiausios teisiškai leistinos likučių koncentracijos. Tokiu būdu užtikriname, kad į aplinką patektų mažiau pesticidų

Priemonių vertinimas

Remdamiesi pradine patirtimi, kitame etape vertiname ir išbandome naujas priemones pirkimų srityje. Pavyzdžiui, vertinimo procesą sudaro šios dalys:

Išsami analizė: kad būtų galima tiksliau įvertinti su vandeniu susijusią riziką, apskaičiuojame Pasaulio išteklių instituto – „World Resources Institute“ (WRI) – žemės ūkio sektoriui sukurtą regioninį vandens streso indeksą. Papildomai, atsižvelgiame į konkrečių produktų vandens sunaudojimo rodiklius, grindžiamus organizacijos „Water Footprint Networks“ (WFN) duomenimis. Taikydami abu šiuos metodus, galime vertinti vandens riziką skirtingais šalių ir produktų derinių atvejais. Šie rezultatai tampa pagrindu produkto tiekimo grandinėje klasifikuojant su vandeniu susijusią riziką. Taip

sudarome sąlygas planuoti ir taikyti rizikos mažinimo priemones, kurios yra grindžiamos rizikos vertinimu.

Su vandeniu susijusių rizikų kontrolė: Siekdami kontroliuoti šias rizikas, taikome tokias sertifikavimo sistemas kaip „GlobalG.A.P. Spring“ arba „AWS International Water Stewardship Standard“. 2020 m. vasarą „Lidl“ pradėjo bandomąjį projektą, kuriuo siekiama įvertinti taikomus metodus.

4.1.2. Gėlės ir augalai⁷

Siekdami sumažinti vandens sąnaudas ir taršą auginant mūsų asortimento gėles ir augalus bei užtikrinti pažangių žemės ūkio metodų, pavyzdžiui, efektyvaus žemės drėkinimo taikymą, nuo 2020 m. reikalaujame, kad tiekėjai turėtų galiojančius „GlobalG.A.P. Chain of custody“ reikalavimų atitikimo patvirtinimus. Mūsų gėlės ir augalai turi „GlobalG.A.P.“, „Fairtrade“ arba Nyderlandų „Milieu Project Sierteelt“ (MPS – dekoratyvinių augalų aplinkos projektas) sertifikatus (2020 m. rugpjūčio duomenys).

4.1.3. Tekstilės gaminiai

Efektyvesnis vandens naudojimas

Norėdami sumažinti vandens sunaudojimą mūsų parduodamų tekstilės prekių gamyboje, gaminius siekiame pirkti iš įmonių, kurios laikosi „Cotton Made in Africa“ (CMiA), „Organic Content Standard“, „Global Organic Textile Standard“ (GOTS), „Better Cotton Initiative“ ar „Fairtrade“ standartų. Ekologišku būdu auginamai medvilnei sunaudojama mažiau vandens, be to, jai reikia mažiau trąšų, lyginant su tradiciškai auginama medvilne⁸. „CMiA“ standartą atitinkanti medvilnė auginama laistant tik lietaus vandeniu. Lyginant su pasauliniu vidurkiu, vienam kilogramui medvilnės užauginti sutaupoma daugiau kaip 2100 litrų vandens⁹. GOTS standartu ne tik reikalaujama, kad medvilnė būtų užauginta ekologišku būdu, bet ir taikomi papildomi reikalavimai dėl vandens sunaudojimo perdurbant medvilnę į tekstilės medžiagas. Pavyzdžiui, gamybos įmonės, norėdamos gauti GOTS sertifikatą, turi išsikelti tikslus dėl vandens sąnaudų mažinimo. Tokius vandens sunaudojimui keliamus kriterijus privalo atitikti ir „Fairtrade“ sertifikatu patvirtinti produktai.

Dėl šių priežasčių nuo 2022 m. pabaigos „Lidl“ pirks 100 proc. medvilnės žaliavos tik iš tvarių šaltinių, atitinkančių „Cotton Made in Africa“, „Organic Content Standard“, „Global Organic Textile Standard“, „Better Cotton Initiative“ ar „Fairtrade“ standartų reikalavimus.

Vandens taršos mažinimas

Siekdama, kad pasaulinio masto tekstilės tiekimo grandinėse būtų pašalinti kenksmingi chemikalai, 2014 m. „Lidl“ tapo organizacijos „Greenpeace“ paskelbtos kampanijos DETOX dalimi¹⁰. Kampanijos tikslas yra išvengti potencialiai pavojų keliančių chemikalų, sumažinti taršą gamybos procese susidaranciose nuotekose ir tuo pačiu neigiamą poveikį žmonėms bei aplinkai.

Siekdama šių tikslų, „Lidl“ laikosi požiūrio, kad pavojingi chemikalai turi būti pakeisti aplinkai draugiškesnėmis ir ne tokiomis kenksmingomis žmonių sveikatai medžiagomis, pvz., vandens pagrindu pagamintais dažais, impregnavimu nenaudojant PFC arba dirbtine oda, kurios sudėtyje nėra dimetilformamido (DMF).

Nepriklausomi institutai ne rečiau kaip kartą per metus tikrina, ar tekstilės ir batų gamintojai su vandeniu susijusių procesų metu nenaudoja įtarimą keliančių medžiagų. Greta šių netiesioginių patikrinimų atsitiktinės atrankos būdu kontroliuojamas gamyboje naudojamų chemikalų sąrašas ir kasmet imami nuotekų mėginiai iš atitinkamų tiekimo grandinės įmonių.

„Lidl“, kaip ir visos sektoriaus įmonės, didžiąją dalį savo asortimente turimų ne maisto prekių taip pat perka iš savarankiškų Azijos gamintojų. Nepaisant pasiektos didelės pažangos ir ekonomikos augimo, Azijoje vyrauja skirtingos socialinės ir ekologinės sąlygos. Todėl skirdami ypatingą dėmesį tam, kad būtų laikomasi pripažintų būtinųjų standartų, išklėme tris svarbiausius tikslus:

- skatinti saugų chemikalų tvarkymą;
- sumažinti energijos, vandens ir chemikalų sąnaudas,
- tinkamai tvarkyti atliekas ir nuotekas.

Kad kartu su mūsų vietos tiekėjais pasiektume šių tikslų, bendradarbiaudami su bendrove „Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit“ (GIZ) įgyvendinome mokymų projektą PURE („Aplinkos apsaugos ir efektyvaus išteklių naudojimo projektas“). Virš 400 darbuotojų iš 80 Kinijos ir Bangladešo tekstilės gamybos įmonių dalyvavo mokymuose tarptautinių aplinkos apsaugos ir saugumo standartų klausimais. Iš viso buvo kreiptasi į 67 tūkst. gamyklų darbininkų. Be kitų aspektų, buvo nagrinėjamas nuotekų tvarkymo optimizavimas ir tinkamos cheminių medžiagų tvarkymo sistemos įdiegimas. Tai leidžia užtikrinti, kad ilguoju laikotarpiu gamybos procesuose bus atsisakoma naudoti „Lidl“ „Detox“ įsipareigojime nurodytų cheminių medžiagų grupių. Projekte dalyvavę fabrikai pasitelkdami naujas žinias galėjo sumažinti vandens sąnaudas apie 5,8 mln. kubinių metrų¹¹.

Papildomai, „Lidl“ pasisako už vandens naudojimo mažinimą ir atsakingą cheminių medžiagų tvarkymą tekstilės tiekimo grandinėse, būdama „Leather Working Group“ ir „Tvarios tekstilės aljanso“ nare. „Lidl“ taip pat žengia pirmuosius žingsnius perdirbamų produktų link – pavyzdžiui, naudojant biologiškai skaidžias tekstilės medžiagas, sertifikuotas pagal „Cradle to Cradle®“ produkto standartus. Griežtais kriterijais, be visa kita, reikalaujama užtikrinti atsakingą vandens naudojimą.

Bendradarbiaudami su savo tiekėjais, ateityje toliau stiprinsime savo aplinkos apsaugos, cheminių medžiagų ir atliekų tvarkymo sistemų tobulinimą ir plėtrą bei pavojingų cheminių medžiagų, kurių siekiama atsisakyti, sąrašų sudarymą.

4.1.4. Kitos žaliavos

Įvairių kitų žaliavų pirkimo srityje taip pat siekiame mažinti su vandeniu susijusias rizikas. Pavyzdžiui, apie 40 proc. mūsų kavos asortimento prekių yra paženklintos sąžiningos prekybos ženklu – „Rainforest Alliance“ / „UTZ“, arba „EU-Organic“ (2020 spalio duomenys), o didelei daliai mūsų produktų su kakava yra naudojama „Rainforest Alliance“ / „UTZ“ arba „Fairtrade“ sertifikuota kakava. Visi šie standartai apima įvairias vandens apsaugos priemones.

Taip pat palaipsniui didinsime sertifikuotos arbatos asortimentą, o nuo 2022 metų pabaigos naudosime tik pagal „Roundtable on Sustainable Palm Oil“ (RSPO) standartą sertifikuotą palmių / palmių branduolių aliejų. Jau dabar beveik visuose nevalgomuose produktuose naudojame tik

sertifikuotą palmių / palmių branduolių aliejų (pagal masės balanso sistemą). Nuosekliai laikydamosi nustatytų žaliavų sertifikavimo prioritetų, „Lidl“ svariai prisideda prie vandens išteklių apsaugos¹².

4.1.5. Greito vartojimo ne maisto prekės

Į aplinką patekęs plastikas dažniausiai nesuyra. Dėl šios priežasties vandens tarša kosmetikos, higienos ir pan. prekėse esančiais mikroplastikais yra didžiulė problema. Šį klausimą intensyviai sprendžiame nuo 2015 m.: mūsų manymu, būtina mažinti mikroplastikų, patenkančių į aplinką iš visų šaltinių, kiekius. Mes pasisakome už vieningą Europos teisinį mechanizmą, kuris taip pat nustatytų aiškų mikroplastikų apibrėžimą. Vis dėlto, iki šiol pagal Europos teisės nuostatas nėra draudžiama naudoti mikroplastikų kosmetikos gaminiuose. Kartu su savo kosmetikos ir kūno priežiūros produktų tiekėjais priėmėme šį aiškų susitarimą: iki 2021 m. atsisakyti mikroplastikų naudojimo mūsų privačių prekių ženklų kosmetikos gaminių sudėtyje¹³.

Vis dėlto, be šių pirminių mikroplastikų, grėsmę vandens ištekliams kelia ir antriniai mikroplastikai. Pastarieji susidaro dėl netinkamo atliekų tvarkymo plastikui patekus į aplinką ir jam mechaniškai dėvintis, skylant. Šią problemą spręsti padeda „Lidl“ plastiko strategija, kurios vienas iš tikslų yra plastiko pakuočių mažinimas. „REset Plastic“ strategijoje numatytos visai „Schwarz“ grupei vieningos tarptautinės gairės, suskirstytos į penkias veiksmų sritis: „REduce“, „REdesign“, „REcycle“, „REmove“ ir „REsearch“. Sieksime, kad iki 2025 m. būtų sunaudojama 20 proc. mažiau plastiko ir 100 proc., mūsų privačių prekių ženklų pakuočių būtų kiek įmanoma perdirbamos. Taip prisidedame prie atliekų kiekio mažinimo ir sumažiname įvairaus dydžio plastikų, įskaitant mikroplastikų, patekimo į aplinką riziką.

4.2. Priemonės mūsų parduotuvėse

Lyginant su tiekimo grandinėje sunaudojamo vandens kiekiu, vandens sąnaudos mūsų parduotuvėse yra labai mažos. Vis dėlto, šioje srityje mes taip pat siekiame duoti impulsą priemonėms, kurios padėtų dar labiau sumažinti vandens sunaudojimą mūsų parduotuvėse. Kad galėtume kontroliuoti mūsų procesuose sunaudojamą vandens kiekį ir nustatyti gerinimo galimybes, pavyzdinėse parduotuvėse įdiegėme sistemingą vandens apskaitą, kuri yra prijungta prie centrinės stebėsenos sistemos. Kaip rodo surinkti duomenys, daugiausia vandens parduotuvių procesuose sunaudojama parduotuvių valymui. Todėl nuolat stengiamės tobulinti šiuos procesus. Be to, mokome ir informuojame savo darbuotojus, kaip reikia sąmoningai tausoti vandens išteklius.

4.3. Komunikacija

„Lidl“ skaidriai informuoja apie vandens sunaudojimo ir taršos mažinimo priemonių rezultatus bei įgyvendinimo eigą. Tuo siekiame šviesti visus susijusius – nuo gamintojo iki pirkėjo – ir sudaryti sąlygas stebėti, kaip priemonės yra įgyvendinamos. Atsižvelgdami į tai, tam tikrų mūsų prekių ženklų produktų pakuotes pradėjome žymėti ženklų „Save Water“ (liet. taupyk vandenį). Tai leidžia informuoti pirkėjus apie su vandens tematika susijusius iššūkius ir patarti, kaip galima taupyti vandenį buitinyje ir kitose gyvenimo srityse.

5. Šaltiniai

1. <https://www.adelphi.de/de/system/files/mediathek/bilder/Umweltatlas%20Lieferkette%20-%20adelphi-Systain.pdf> (2017 kovo duomenys)
2. <https://a4ws.org>
3. Taip pat žr. http://lidl.lt/content/download/22726/file/Imones-socialine-atsakomybe-uz-zmogaus-teises-ir-aplinkos-apsauga-pirkimu-srityje_20200402.pdf
4. <https://wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/WWF-WaterRisk-Studie-EN.pdf> (2017 spalio duomenys); https://www.wwf.de/fileadmin/user_upload/WWF-Studie-Water-Stewardship-in-Landwirtschaftsstandards.pdf (2015 liepos duomenys)
5. https://www.globalgap.org/uk_en/for-producers/globalg.a.p.-add-on/spring/
6. Taip pat žr. Šviežių vaisių ir daržovių pirkimo strategiją: <https://imone.lidl.lt/socialine-atsakomybe/pirkimu-strategija.-sviezi-vaisiai-ir-darzoves>
7. Taip pat žr. Gėlių ir augalų pirkimo strategiją: <https://imone.lidl.lt/socialine-atsakomybe/geles-ir-augalai>
8. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-66981-6_8 (2018 liepos duomenys)
9. <https://cottonmadeinafrica.org/en/news/cmia-cotton-saves-water-and-greenhouse-gas-emissions/> (2014 lapkričio duomenys)
10. <https://www.greenpeace.de/kampagnen/detox>
11. Taip pat žr. Lidl „Detox“ įsipareigojimų 2020 m. ataskaitą: <https://imone.lidl.lt/socialine-atsakomybe/greenpeace-detox>
12. Daugiau informacijos galima rasti čia: <https://imone.lidl.lt/socialine-atsakomybe/socialine-atsakomybe-maisto-prekiu-srityje>
13. Daugiau informacijos galima rasti „Lidl“ pozicijoje dėl mikroplastiko: <https://imone.lidl.lt/socialine-atsakomybe/plastiko-mazinimo-strategija/be-mikroplastiko>